

Стислий звіт роботи наукової бібліотеки за 2019 рік

Загальна кількість читачів за єдиним читацьким білетом 2019 року складає 3879 осіб. Це студенти, викладачі, аспіранти, слухачі, обслуговуючий персонал академії, а також фахівці чи мешканці селища, міста та області.

Протягом року структурними підрозділами бібліотеки обслуговано 8021 користувача, яким видано понад 314469 друкованих видань.

Таблиця 1. *Кількість читачів, обслугованих підрозділами бібліотеки*

№	Структурні підрозділи	План 2019	Звіт 2019	% виконання	План 2020
1.	Абонемент навчальної літератури	2830	2750	97	2620
2.	Абонемент наукової літератури	2050	1970	96	1900
3.	Абонемент художньої літератури	600	591	99	500
4.	Студентська читальна зала	1200	1120	93	1000
5.	Зал інформаційного-бібліографічного обслуговування	1600	1590	99	1550
6.	Разом	8280	8021	97	7570

Проаналізувавши таблицю 1, робимо висновок, що план за кількістю читачів, обслугованих підрозділами бібліотеки виконаний на 97%. Ми бачимо незначне недовиконання планових показників майже по всіх структурних підрозділах бібліотеки. На це є ряд об'єктивних і суб'єктивних причин. Це і недобір студентів-першокурсників технологічного і факультету менеджменту, недостатня кількість нової літератури, користування значної кількості читачів мережею Інтернет.

Таблиця 2. *Книговидача у структурних підрозділах бібліотеки*

№	Структурні підрозділи	План 2019	Звіт 2019	% виконання	План 2020
1.	Абонемент навчальної літератури	201000	200483	99.7	132600
2.	Абонемент наукової літератури	46000	45250	98	45000
3.	Абонемент художньої літератури	17800	17530	98	15000
4.	Студентська читальна зала	22000	21350	97	15000
5.	Зал інформаційно-бібліо-	30000	29856	99.5	29000

	графічного обслуговування				
6	Разом	316800	314469	99	236600

Планові показники книговидачі виконані на 99 %. Всього за рік видано 314469 екземплярів літератури. Зменшення запланованих показників книговидачі на 2020 рік пояснюється передбаченим зменшенням загальної кількості читачів. Слід відзначити уже сталу тенденцію зменшення кількості читачів, відвідувань і книговидачі, що є наслідком зменшення загальної кількості користувачів у зв'язку зі зменшенням контингенту студентів, а відповідно з цим і викладачів та обслуговуючого персоналу в академії. Скорочення закупівель наукових та навчальних видань, відсутність передплати періодичних видань дещо зменшили показник книговидачі, але активне використання репозитарію з навчальними і методичними виданнями дозволили зменшити його несуттєво.

Значне місце у роботі бібліотеки, як культурно-освітнього центру, відводилось вихованню культури читання, духовного розвитку особистості, формуванню гуманітарного світогляду, популяризації знань. При організації книжкових виставок, масових заходів перевага надавалась темам, що зумовлені навчальним процесом і темам, які цікавили наших користувачів. Створювали умови для спілкування читачів, організації їх роботи з джерелами інформації, таким чином постали центром культури, соціально і психологічно значимого спілкування для молоді.

Таблиця 3. *Показники відвідування*

№	Структурні підрозділи	План 2019	Звіт 2019	% виконання	План 2020
1.	Абонемент навчальної літератури	24000	23557	98	15550
2.	Абонемент наукової літератури	5900	5813	99	5800
3.	Абонемент художньої літератури	4200	4151	99	3000
4.	Студентська читальна зала	4000	3520	88	2900
5.	Зал інформаційно-бібліографічного обслуговування	9200	9158	99.5	9000
6.	Разом	47300	46199	98	36250

7.	Кількість звернень до вебресурсів бібліотеки		34254		30000
8.	Кількість відвідувань масових заходів		2045		2000
9.	Всього		82498		68250

Показники з відвідування бібліотеки протягом 2019 року дещо зменшились (виконано на 98 %) і складають 46199 відвідувань (таблиця 3). Найбільше зменшились ці показники в студентській читальній залі. Згідно з правилами користування бібліотекою студенти всіх факультетів і курсів нашої академії повинні перед сесією підписати обхідний лист на абонементях навчальної, наукової і художньої літератури. Це дає можливість розрахуватися студентам із своїми боргами, а також підвищити показники з відвідування бібліотеки. Перевірка на плагіат також сприяє підвищенню цього показника. Кількість відвідувань масових заходів склала 2045, а кількість звернень до вебресурсів бібліотеки – 34254. Таким чином загальна кількість відвідувань разом з віртуальними становить 82498. Майже половину відвідувань складають віртуальні, цьому сприяє такий популярний віртуальний ресурс, як електронний науково-практичний журнал ХДЗВА «Ветеринарія, технології тваринництва та природокористування», на якому здійснено 18230 переглядів та завантажено 12300 наукових статей, репозитарій ХДЗВА та вебсайт НБ ХДЗВА.

За останні десятиліття виросло нове покоління читачів, які віддають перевагу електронним виданням. Відповідно підлаштовуємося до потреб споживача інформації й певною мірою перерозподіляємо свої ресурси на користь електронних джерел. НБ ХДЗВА належить визначальна роль у створенні інформаційних ресурсів й організації доступу до них. Діяльність бібліотеки щодо *створення власних електронних ресурсів* та підвищення їх якості та інформативності протягом поточного року була направлена на:

Адміністрування та наповнення інституціонального репозитарія, що має вагоме значення у системі інформаційного забезпечення. Електронний архів repoHDZVA (<http://repository.hdzva.edu.ua/>) акумулює наукові,

навчальні, навчально-методичні видання вчених академії, а також цифрові матеріали, які не мають паперової версії; забезпечує: довготривалий та надійний відкритий доступ до результатів наукових досліджень, що здійснюються в академії, покращення якості фахової комунікації, підвищення рейтингу академії. Створений наприкінці 2017 року, на кінець 2019 року він містить 717 публікацій, серед них 41 видання НБ академії.

Систематичне поповнення та популяризація сторінки електронного науково-практичного журналу ХДЗВА «Ветеринарія, технології тваринництва та природокористування» (<http://ojs.hdzva.edu.ua/index.php?journal=vttp>), забезпечення безперебійного доступу до неї. Бібліотека здійснює величезний обсяг роботи для функціонування вебсайту: здійснює первинний контроль щодо комплектності та правильності оформлення статей і їх відповідності Вимогам до рукописів, викладеним на сайті, процедури рецензування та дотримання редакційної етики, відповідності вимогам складу редакційної колегії, адмініструє, наповнює і контролює контент, обробляє матеріали для присвоєння кожній статті міжнародного цифрового ідентифікатора DOI. В результаті цієї роботи 2019 року на сайті розмістили ще два номери журналу, де тепер можна ознайомитись зі 148 науковими статтями вчених ХДЗВА та інших ЗВО. Цей ресурс користується попитом у віддалених користувачів, про що свідчить статистика відвідувань: так перегляд анотацій склав 18230, а кількість завантажень повних текстів – 12300.

Забезпечення безперебійної роботи та якісного інформаційного наповнення контентом вебсайту НБ ХДЗВА. Цей ресурс також є важливим складником бібліотечно-інформаційного потенціалу, що суттєво збагачує його інформаційну інфраструктуру. Власний інформаційно-аналітичний продукт (<http://library.hdzva.edu.ua/>) синтезований на базі використання наявних інформаційних масивів за принципом «інформація – на базі інформації». Бібліотека збирає та зберігає документовану інформацію й знання, бере участь у формуванні документного потоку, здійснює його

аналітико-синтетичне опрацювання, систематизує та оцінює інформаційно-знаннєві ресурси, створюючи на їхній базі нову, адаптовану під конкретні запити користувачів аналітичну продукцію. Завдання бібліотеки полягає в тому, щоб виявити в гетерогенному інформаційному потоці вебпублікацій найбільш цінну та перевірену інформацію, провести її експертну оцінку, опрацювати та надати до неї доступ. На базі масивів бібліографічної, реферативної, аналітичної інформації формуються різноманітні бібліотечні інформаційні продукти. В результаті цієї роботи відвідування цього ресурсу протягом року склало 16024.

Інтернет-ресурси стали невід'ємною частиною джерельної бази багатьох наукових досліджень. З 01 вересня 2019 року до 31 травня 2020 року згідно з наказом МОН України від 27.02.2019 № 269 "Про надання доступу вищим навчальним закладам і науковим установам, що знаходяться в сфері управління Міністерства освіти і науки України", надано доступ для вчених академії до однієї з найбільших у світі універсальної реферативної та наукометричної бази даних SCOPUS видавництва Elsevier, що індексує близько 21 000 назв різних видань від більш ніж 5 000 видавництв, а також містить інструмент для відстеження цитованості статей, опублікованих у наукових виданнях, та реферативної бази даних наукового цитування компанії Thomson Reuters - Web of Science, яка надає можливість пошуку серед понад 12 тис. журналів і 160 тис. матеріалів конференцій в галузі природничих, суспільних, гуманітарних наук, що дозволяє отримати найбільш релевантні дані. Крім пошуку, Web of Science встановлює посилання між певними дослідженнями з використанням цитованих матеріалів і тематичних зв'язків між статтями, встановленими авторитетними дослідниками, що працюють в даній області. Завдяки цьому суттєво розширили пошукові бази для своїх користувачів.

Таким чином бібліотечні електронні інформаційні ресурси, продукти, послуги, зв'язки, доповнюючи традиційні форми, стали ефективним засобом комунікації й забезпечення інформаційних потреб реальних і віддалених

користувачів. Про це свідчить аналіз відвідуваності сайтів та сторінки бібліотеки у соціальних мережах. Контакти з бібліотекою та її сервісами сприяють змінам у відносинах і поведінці користувачів, зокрема дають змогу отримати незалежність у процесі пошуку й використання інформації, можливість дізнатися про перелік інформаційних ресурсів і послуг, підвищують їхню впевненість у собі, мотивацію до навчання. Як результат, до бібліотеки залучаються нові групи користувачів. Унаслідок спільної роботи з бібліотечними фахівцями викладачі мають можливість розглядати використання бібліотеки як складової навчальних курсів.

У царині формування та використання власних друкованих і електронних інформаційно-бібліографічних ресурсів віддаємо перевагу *біобібліографіям провідних вчених ХДЗВА* з метою розкриття наукового потенціалу академії, подальшого нарощування наукових досліджень, що сприяє формуванню позитивного іміджу освітянської й культурно-просвітницької діяльності академії, регіону. Особливе значення покажчики мають для вивчення історії розвитку регіональної науки. Цьогоріч відповідну сторінку на сайті академії поповнили ще трьома покажчиками, а саме:

Лукін Єфим Іудович (1904-1999) : біобібліографічний покажчик наукових праць за 1926-1994 роки : до 115-річниці від дня народження видатного педагога і вченого / укладачі : З. І. Шакула, О. В. Фетісова ; за ред. Г. В. Свириденко, Т. О. Зінченко ; Наукова бібліотека ХДЗВА. – Харків, 2019. – 53 с.

Максаков Володимир Якович (1923-1998) : біобібліографічний покажчик наукових праць за 1957-1998 роки : до 95-річчя від дня народження видатного вченого та педагога / укладачі : З. І. Шакула, О. В. Фетісова ; редактори Г. В. Свириденко, Т. О. Зінченко ; Наукова бібліотека ХДЗВА. - Харків, 2019. – 78 с.

Хохлов Анатолій Михайлович : біобібліографічний покажчик наукових праць за 1964-2018 роки : до 80-річчя від дня народження / укладачі : З. І. Шакула, О. В. Фетісова ; за ред. Г. В. Свириденко, Т. О. Зінченко ; Наукова бібліотека Харківської держ. зоовет. академії. – Харків : РВВ ХДЗВА, 2019. – 169 с

Таким чином можна стверджувати, що бібліотека пропонує віддаленим користувачам різноманітні види інформаційних ресурсів, продуктів і сервісів. З метою популяризації галузевих інформаційних ресурсів організуємо комплексні інформаційні заходи: тематичні книжкові виставки, круглі столи, презентації книг, екскурсії, читання, Дні фахівця, Дні інформації, Дні кафедри та Дні аспірантів, виставки художніх видань. Електронна база даних «Книгозабезпеченість» інформує викладачів з питань забезпеченості дисциплін навчальними виданнями.

Протягом року читачам надано 4860 довідок: 1466 уточнюючих, 1530 адресно-бібліографічних, 894 фактографічних, 970 тематичних.

Спектр послуг, що надає НБ, постійно розширюється і змінюється з урахуванням потреб вчених і відповідно до загальносвітових і тенденцій в науковій сфері. Зокрема, введені і користуються попитом послуги з визначення наукометричних показників публікаційної активності вчених і академії (кількість публікацій, індекс Гірша, індекс цитованості) з питань аграрної політики та суміжної тематики.

То ж з використанням матеріалів реферативних баз даних Scopus, Web of Science, Google Scholar та інших 2019 року розпочали роботу зі складання «Рейтингу академії», основна мета якого - моніторинг і ранжування науковців академії за основними бібліометричними індикаторами.

З метою сприяння академічній доброчесності протягом року фахівцями НБ були здійснені перевірки текстів 335 дипломних робіт студентів та 68 наукових статей на відсутність/наявність академічного плагіату.

Соціальний вплив бібліотек – це їхня потенційна цінність для майбутніх поколінь як зберігача культурної спадщини народу. За допомогою низки *соціокультурних* заходів і програм НБ надає інформацію про національну історію, культуру, функціонує як місце зустрічі спільноти, формує екологічну свідомість, пропагує здоровий спосіб життя тощо. Ключовою серед них є *виставкова діяльність* бібліотеки - відкрита система, яка постійно розвивається і вимагає відповідних нововведень. Основні вимоги до неї - комфортність, наочність, доступність, оперативність. Бібліотечні виставки постійно представляють у відкритому доступі різноманітні розділи

фонду та окремі видання, демонструють зв'язок явищ, подій і документів, полегшують візуальне сприйняття інформації. Протягом 2019 року було організовано 100 книжкових виставок на яких експоновано 3130 примірників з фонду бібліотеки, з яких видано користувачам 1940 екземплярів.

Віртуальна виставка – вже звичний інформаційний продукт бібліотеки, консолідація традиційного книжкового й новітнього електронного способів презентації інформації. Цьогоріч сторінку бібліотечного вебсайту з відповідною назвою поповнили п'ять нових тематичних експозицій, де експонували 174 видання із фонду НБ з таких тем: *Наука - сенс життя* - виставку присвячено пам'яті доктора с.-г. наук, заслуженого працівника освіти України, професора та завідувача (1973-2015 рр.) кафедри технології тваринництва ім. академіка М. Д. Потьомкіна Харківської державної зооветеринарної академії Юрія Дмитровича Рубана.

Технології переробки м'яса -26 видань (підручники та навчальні посібники, довідники та збірники рецептур м'ясних виробів та ін.) охоплюють широке коло питань з переробки м'яса та виробництва м'ясопродуктів.

Технології переробки молока – представлені на виставці навчальні та науково-популярні видання (34 примірника) інформують про склад, властивості молока, гігієну та якість, хіміко-бактеріологічний аналіз, мікробіологію та ветеринарно-санітарну експертизу молока і молочних продуктів, інноваційні технології переробки молока та виробництва молочних продуктів: сиру, вершкового масла, сироватки, сухого та відновленого молока, дитячих та дієтичних молочних продуктів, знайомлять з музеєм сиру тощо.

Бджільництво – у 42 виданнях та представлених інсталяціях викладені поради з широкого кола питань пасічникування, привертається увага до медоносної бджоли як невід'ємної складової частини живої природи, надано вичерпну відповідь з питань технології одержання меду, воску, квіткового пилку, маточного молочка, прополісу, бджолої отрути. Детально висвітлено правила догляду за бджолами в різні пори року, розмноження

сімей, виведення маток, захисту від отруєння пестицидами, хвороб і шкідників тощо.

Ветеринарна хірургія - виставка знайомить з 27 документами, що охоплюють широке коло питань з ветеринарної хірургії, офтальмології, ортопедії, анестезіології тощо. В них вміщено матеріал з питань фіксації тварин, профілактики хірургічної інфекції, роз'єднання і з'єднання тканин, зупинки кровотечі, накладання пов'язок, додано методику оперування різних частин тіла тварин. Описані новітні засоби антисептики, знеболення, хірургічні шовні матеріали, надані методики їх застосування та правила техніки безпеки в умовах сучасного виробництва і клінік. Вони є цінними посібниками для студентів факультетів ветеринарної медицини та ветеринарних працівників у їх практичній роботі.

Сукупний фонд бібліотеки є системою окремих фондів, диференційованих за функціональним значенням і складом. Структура фонду бібліотеки складається з основного (універсального за змістом), спеціалізованих (підручники, художня література) та обмінного фондів. Основний фонд бібліотеки комплектуємо офіційними, довідковими, галузевими (науковими, науково-популярними, навчальними й навчально-методичними), інформаційними виданнями, та ін. Єдиний фонд бібліотеки академії складається із фондів: Сектора зберігання фонду – 105357 примірників; Сектора інформаційно-бібліографічного обслуговування – 1793; Абонементу навчальної літератури – 93335; Абонементу художньої літератури – 27510; Студентської читальної зали – 2294.

Фонд НБ академії – унікальний інформаційний ресурс. Загальний універсальний фонд налічує 230289 друкованих документів, з яких 51 % навчальна література, 11.9 % – художня. Структура бібліотечного фонду в цілому відповідає галузевій структурі читацьких запитів: 55.4 % – с.-г. видання, 25.2 % – видання гуманітарного профілю, 7.1 % – періодичні видання. Більшу частину багатогалузевого зібрання становить сільськогосподарська література, маємо також видання з політології,

міжнародних відносин, управління, маркетингу, економіки, права, соціології, педагогіки, психології, філософії, релігієзнавства тощо. За видовою ознакою фонд складають не лише книжки, а й періодичні видання, що дають змогу оперативно ознайомитися з офіційними матеріалами, представляють інноваційний досвід в аграрній сфері: маємо 22 річних комплекти газет і 16390 журналів. Окрім того, виокремлені в основному фонді дисертації, автореферати дисертацій та унікальні видання: колекція праць вчених академії за всі роки її існування, видання до 1945 року.

Таблиця 4. *Фінансування*

Рік	Фінансові витрати на придбання видань, грн.
2015	23755.42
2016	27252.68
2017	30889.84 (із них книги - 7968.08)
2018	7824.94 (книги)
2019	-

З таблиці видно, що з 2015 до 2017 року відбувалося щорічне збільшення фінансових витрат на придбання книг та передплату періодичних видань, з 2018 року припинилася повністю передплата, а 2019 року фінансування академією комплектування фондів не відбувалося зовсім.

Певна кількість літератури постійно передається до бібліотеки як дарунок від установ та окремих осіб. Нерідко НБ ХДЗВА отримує в дарунок або у вигляді благодійної допомоги цінні та рідкісні видання, зокрема від кафедр: Генетики розведення та селекції тварин, Ветеринарно-санітарної експертизи та судової ветеринарної медицини, Клінічної діагностики та клінічної біохімії, Хірургії ім. професора І.О. Калашника, Технології кормів та годівлі тварин. Умови нестабільності, в яких змушені працювати комплектатори, надали цьому джерелу вагомого значення. Такі внески суттєво поповнюють фонди бібліотеки не лише дублетними, а й першими примірниками, адже на придбання нових видань академією цього року зовсім не було виділено коштів (таблиця 4).

Збереження фонду – важливий напрямок роботи НБ ХДЗВА. Регулярно, на плановій основі, здійснюємо перевірку бібліотечного фонду. Фонди відкритого доступу інвентаризуємо щорічно. Проведену роботу із зберігання бібліотечного фонду у 2019 році і план на 2020 рік надано в таблиці:

Таблиця 5. *Робота зі зберігання бібліотечного фонду*

Назва процесу	План 2019	Звіт 2019	План 2020
Знепилено видань БФ	114240	76106	74800
Ремонт видань	1000	619	815
Інвентаризація БФ	34229	30978	30000
Перегляд БФ з метою виявлення бібліотечного фактору впливу	6000	5432	2300

Протягом 2019 року було продовжено ресистематизацію і редагування відповідно до нових Таблиць УДК (переглянуто і проіндексовано картки, оформлено і розставлено 455 роздільників, внесені зміни в АПП: розділи: 630 – Лісове господарство. Лісівництво; 631 – Загальні питання сільського господарства; 636.32/.38 – Вівці; 636.52/.58 – Кури; 636.1/.9.09 – Хвороби окремих видів тварин; 636.42/.48 – Породи свиней. Відредаговано – 88 бібліографічних записів, створено 78 нових, вилучено – 27 карток). Також в ЦСК поточного року було розставлено 203 картки, вилучено 156 карток та відредаговано 1509 бібліографічних записів на картках.

Бібліометричні дослідження – напрямок, що активно розвивається в діяльності наукової бібліотеки, яка бере на себе роль стратегічного партнера і залучена в процес оцінки, управління і підтримки наукових досліджень вчених академії. Тому бібліометрія - перспективний науковий напрямок діяльності бібліотеки, і 2019 року у структурі НБ організовано новий відділ наукометрії та бібліометрії. Його співробітники надають консультації та виконують заявки першого проректора щодо визначення показників наукового рейтингу вченого, академії. З метою відстеження актуальної інформації були визначені хронологічні рамки (межі) досліджуваних публікацій: п'ять останніх років. Для відбору даних в першу чергу

формується пошукові запити за напрямками аграрної науки в БД Scopus, Web of Science, Google Scholar і РИНЦ. На наступному етапі фіксуються статистичні показники результатів пошуку (загальна кількість публікацій, динаміка по роках, домінуючі країни і організації, джерела для опублікування, найбільша кількість статей яких індексується в БД і ін.). Каналами зв'язку з користувачами служать електронна пошта, телефон, сайт бібліотеки. Відділом наукометрії та бібліометрії за 2019 рік виконано 6 заявок на визначення публікаційної активності, здійснено пошук 325 публікацій, підготовлені бібліометричні дані для 170 вчених, оформлено 5 списків публікацій. Статистичні показники кількості виданих по темі документів, цитованості публікацій і їх динаміка дозволяють дізнаватися про ст Важливим напрямом роботи бібліотеки щодо популяризації досягнень академії є *видавнича діяльність*. Електронні журнали - найпоширеніша форма репрезентації інформаційних ресурсів у сучасних бібліотеках, важлива складова інформаційного суспільства в системі наукових комунікацій. Визнання багатьох переваг електронних журналів перед друкованими спонукало фахівців бібліотеки адаптуватися до умов технологічного прогресу та шукати шляхи збереження своєї важливої суспільної ролі: допомагати користувачам реалізувати право на доступ до інформації; підтримувати інтереси як виробників, так і споживачів інформації; зберігати знання для нащадків. 2018 року в академії за участю фахівців бібліотеки створено власне академічне видання - науково-практичний журнал «Ветеринарія, технології тваринництва та природокористування» що індексується у таких визнаних наукометричних базах як Crossref, Google Scholar, Index Copernicus International, Uran, Vernadsky National Librery of Ukraine та відповідає новому Порядку формування Переліку наукових фахових видань України, прийнятому МОН України. Після доопрацювання та виконання всіх відповідних вимог згідно з Наказом МОН України № 612 від 07.05.2019 року науково-практичний журнал “Ветеринарія, технології тваринництва та природокористування” - фахове наукове видання з

ветеринарних і сільськогосподарських наук отримало Категорію Б. Журнал публікує статті співробітників академії та інших закладів вищої освіти, науково-дослідних установ України і зарубіжжя, що висвітлюють різні аспекти наукових досліджень та клінічних випадків з актуальних питань ветеринарної медицини, технологій тваринництва, природокористування, менеджменту та маркетингу у ветеринарній медицині і тваринництві. Кожна стаття має DOI-ідентифікатор цифрового об'єкту.

До виконання вимог, створення та ведення як друкованої так і електронної версії наукового журналу мають безпосереднє відношення фахівці бібліотеки, а саме директор бібліотеки та завідувач відділу інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення. Вони виконують великий обсяг роботи: приймають статті від авторів, перевіряють на відповідність вимогам, відправляють їх рецензентам, редагують, створюють електронну та друковану (формують оригінал-макет, співпрацюють з типографією Стиль-Издат, розсилають збірники авторам) версії, призначають статтям доі, завантажують статті у наукометричні бази даних тощо. Електронна версія журналу розміщена на сайті академії (<https://hdzva.edu.ua/>) у розділі Наука>Наукові журнали або за адресою (<http://ojs.hdzva.edu.ua/index.php?journal=vtpp>). Бібліотечні фахівці адмініструють, наповнюють і контролюють його контент. Таким чином бібліотека є лідером у забезпеченні інформаційних потреб користувачів, функціонуванні та наданні оперативного та зручного доступу до наукового електронного журналу у будь-який час.

Сьогодні неможливо вивести науку та освіту на сучасний міжнародний рівень, не враховуючи значення інформаційного складника в підвищенні ефективності досліджень, адже нове знання продукується тільки в результаті осмислення нагромадженого людством досвіду. Саме тому перспективним напрямом розвитку системи електронних ресурсів є інституціональний репозитарій академії repoHDZVA (<http://repository.hdzva.edu.ua/>), що слугує індикатором ефективності академічної діяльності ЗВО, адже завдяки йому

науковці мають необмежений доступ до потрібних інформаційних ресурсів; здійснюють систематизацію й збереження в цифровому середовищі результатів власних досліджень; сприяють поширенню та популяризації інтелектуальних продуктів академічної спільноти у світовому інформаційному просторі; підвищують рейтинг, статус і суспільне значення ХДЗВА. На кінець 2019 року він містить понад 717 публікацій вчених академії. Адміністратор репозитарію - фахівець НБ.

Також була написана та опублікована наукова стаття з актуальної теми Свириденко Г. В. Бібліометрія – новий напрям роботи бібліотек / Г. В. Свириденко, Т. М. Приходько // Історія освіти, науки і техніки в Україні : матеріали XIV Всеукраїнської конференції молодих учених та спеціалістів, м. Київ, 17 травня 2019 р. / НААНУ, ННСГБ, Ін-т історії аграрної науки, освіти і техніки [та ін.]. – Київ, 2019. – С. 655-658.

Суттєва складова методичної діяльності – вивчення та організація впровадження в роботу нових стандартів, розробка організаційно-методичних та інструктивно-технологічних матеріалів з інформаційно-бібліографічної діяльності, покликаних сприяти впровадженню регламентуючих документів у практику роботи, а також редагування вже існуючої документації відділів та секторів НБ. Цьому виду діяльності протягом 2019 року було приділено достатньо уваги: у зв'язку зі змінами в організації бібліотечно-бібліографічних процесів відредаговані «Положення про наукову бібліотеку ХДЗВА» – 9 аркушів; «Положення про репозитарій – електронний архів ХДЗВА» - 10 аркушів. Відслідковували, вивчали та впроваджували у діяльність нові законодавчі та нормативно-регламентуючі документи.

Матеріально-технічна база бібліотеки протягом року не зазнала змін. Загальна площа приміщень бібліотеки становить 900 м²: з них 300 м² для обслуговування користувачів, 600 м² для зберігання фондів. Маємо наступне комунікаційне забезпечення: 1 телефонний номер (1 апарат), 20 комп'ютерів (серед них частина морально та технічно застарілих), факс, принтер, 3

сканери. Бібліотека не обладнана системами кондиціонування та фільтрації повітря, пристроями контролю за вологістю та температурою. Абонементи навчальної та художньої літератури, значна частина основного книгосховища заходяться у цокольному приміщенні з підвищеною вологістю та низькою температурою.

На початку 2019 року штат бібліотеки складала 12 фахівців. У червні звільнився один співробітник за станом здоров'я, тому два співробітника, які працювали неповний робочий день були переведені на повну тарифну ставку. То ж колектив на кінець року складається з 11 осіб, але з 8 січня 2020 року наказом ХДЗВА скорочено ще 3 фахівця, а це означає, що 2020 року працювати будуть 8 співробітників.

Підвищення кваліфікації співробітників - один із пріоритетних напрямків діяльності бібліотеки, адже удосконалення професійних компетентностей у фахівців інформаційно-бібліотечної справи набуває сьогодні особливої важливості, вимагає високо розвинутих когнітивних здібностей, самостійної пізнавальної активності, професійного саморозвитку

Нині інформаційно-комунікаційні технології і засоби стають все простішими у користуванні, спрямовані на зберігання значних обсягів відомостей і даних, призначені для того, щоб людина якнайшвидше почала використовувати їх для власних навчальних професійних потреб. Саме тому одним з найважливіших напрямків модернізації самоосвіти та необхідною умовою забезпечення освітніх потреб наших фахівців стало використання інтерактивних методів і технологій навчання. Так цього року у вересні два фахівця взяли участь в он-лайн семінарах організованих фірмою Clarivate Analytics. Сертифікат серії «Наукова аналітика за(з) допомогою інформаційних інструментів Web of Science» отримали завідувачі відділів Тетяна Олександрівна Зінченко та Світлана Іванівна Бородіна, які брали участь у таких трьох семінарах: Техніки спеціалізованого пошуку в Web of Science; Профіль організації в Web of Science: можливості, створення,

корекція; Аналітична система InCites: порівняльний аналіз продуктивності та ефективності наукової діяльності.

Сертифікат серії «Web of Science: система навігації в світі наукових публікацій» отримала завідувач відділу інформаційних технологій Т.О. Зінченко, яка брала участь в наступних семінарах: Інформаційна платформа Web of Science: зміст, можливості, застосування; Journal Citation Reports та імпаکت-фактор: як порівнювати і вибирати міжнародні наукові журнали; Профіль автора ResearchID в Publons, ідентифікатори авторів та показники публікаційної активності. Сертифікат серії «Що необхідно знати авторам для публікації в міжнародних журналах» отримала завідувач відділу, Т.О. Зінченко, яка взяла участь в таких семінарах: Як підготувати публікацію для міжнародного журналу; Оформлення наукової статті: можливості EndNote Online; Як уникнути «хижацьких журналів».

Погляди, цінності й норми поведінки окремих осіб формуються в суспільстві. Зокрема, культурні цінності знаходять відображення у ставленні людей до соціальних інститутів. Нині для бібліотеки доленосно важливо отримати визнання з боку соціуму, відшукати нові шляхи для завоювання довіри відвідувачів, переглянути різні аспекти своєї діяльності, бути на рівні часу і технологічно, і матеріально, і морально, й професійно, адже важливою рушійною силою інноваційних процесів є готовність до змін і впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних продуктів і послуг, розроблення та реалізація новітніх інформаційних технологій, розвиток і підвищення кваліфікації персоналу, входження бібліотеки у зовнішнє середовище, що можливо лише за ефективною організаційно-управлінською діяльністю.

Директор Наукової бібліотеки

Г. В. Свириденко